

BESLUIT VAN HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN SCHEPENEN

Gemeente Rotselaar

Zitting van 13 april 2026

Aanwezig: Jelle Wouters, burgemeester;
Nele Demuynck, Bart De Vos, Patrick Vervoort, Ellen De Rijck,
Tessa Heylighen, schepenen;
An Craninckx, algemeen directeur;

15. Standpunt op de adviesvraag van de Gewestelijke Omgevingsvergunningscommissie aangaande de omgevingsvergunningsaanvraag voor het windenergieproject 'Rotselaar E314 Servicestation', dossier OMV_2025120700 (2026 12), voor de percelen kadastraal bekend als afdeling 3 sectie B nrs. 317N, 319B, 319A, 320A, 321A, 322, 378C, 379A, 389A, 390B, 390D, 392A, 393A, 400 en 401B

Feiten en context

- Het omgevingsvergunningsdossier OMV_2025120700 (2026 12) van ASPIRAVI werd op 28 november 2025 ingediend bij het Departement Omgeving.
- De aanvraag betreft de bouw van een windenergieproject 'Rotselaar E314 Servicestation', op de percelen kadastraal bekend als afdeling 3, sectie B, nrs. 317N, 319B, 319A, 320A, 321A, 322, 378C, 379A, 389A, 390B, 390D, 392A, 393A, 400 en 401B.
- Op 4 februari 2026 werd projectinhoudversie 3 van het dossier volledig en ontvankelijk verklaard door het Departement Omgeving, in haar hoedanigheid van vergunningverlenende overheid in eerste aanleg.
- Het project betreft de bouw en exploitatie van 2 windturbines in landschappelijk waardevol agrarisch gebied, met een maximale rotordiameter van 135 meter en een maximale tiphoogte van 210 meter.

De aanvraag omvat volgende stedenbouwkundige handelingen:

- Wijzigingen van het reliëf van de bodem:
 - Aanleg van sokkels voor de windturbines
 - Compensatie voor verlies aan waterbergend vermogen
 - Aanleg van een tijdelijke afrit
- Nieuwbouw of aanleg van infrastructuur:
 - 2 windturbine's
 - 2 elektriciteitscabines
 - 2 externe transformators (voorzien van dak)
 - Kabeltracé
 - Permanente toegangswegen
 - Permanente werkvlakken
 - Tijdelijke werkvlakken
 - Grindpaden
 - Afsluitingen
- Nieuwe publiciteitsinrichting:
 - Logo toren WT1
 - Logo gondel WT1 (links en rechts)
 - Logo toren WT2

- Logo gondel WT2 (links en rechts)
 - Verbouwen of wijzigen van infrastructuur:
 - 2 tijdelijke overwelvingen van een waterloop
- Op 9 februari 2026 werd de gemeente Rotselaar door de Gewestelijke Omgevingsvergunningscommissie om tweemaal om advies gevraagd in dit dossier, in het kader van de watertoets en de omgevingsvergunningsaanvraag.
- Op 4 februari 2026 werd de gemeente Rotselaar gevraagd een openbaar onderzoek te organiseren. Het eerste openbaar onderzoek liep van 13 februari 2026 tot en met 14 maart 2026. Tijdens dit onderzoek werden 186 bezwaarschriften ingediend.
- Op vraag van het Departement Omgeving werd het eerste openbaar onderzoek op 4 maart 2026 stopgezet. Drie van de zes gele bekendmakingsaffiches waren door onbekenden verwijderd, waardoor het openbaar onderzoek niet correct kon verlopen.
- Reeds ingediende standpunten, opmerkingen en bezwaren blijven geldig.
- Op 4 maart werd de gemeente Rotselaar gevraagd een nieuw openbaar onderzoek te organiseren. Het tweede openbaar onderzoek liep van 5 maart 2026 tot en met 3 april 2026. Tijdens dit onderzoek werden 2.558 bezwaarschriften ingediend. Onder andere gemeente Holsbeek en Natuurpunt Oost Brabant vzw dieneen negatief bezwaarschrift in en de milieuadviesraad van Rotselaar diende een standpuntennota in.
- De omgevingsvergunningsaanvraag wordt voorgelegd aan de Gewestelijke Omgevingsvergunningscommissie, die overeenkomstig de toepasselijke regelgeving een advies dient uit te brengen.

Juridische gronden

- Decreet houdende de algemene bepalingen inzake milieubeleid (DABM) van 5 april 1995.
- Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009.
- De provinciale stedenbouwkundige verordening met betrekking tot het overwelven van grachten en onbevaarbare waterlopen van 19 december 2012.
- Decreet betreffende omgevingsvergunningen van 25 april 2014.
- Artikel 56 van het decreet lokaal bestuur van 22 december 2017.
- De provinciale stedenbouwkundige verordening met betrekking tot de afvoer van hemelwater van 26 september 2023.
- Omzendbrief OMG/2022/1 betreffende de richtlijnen voor de toepassing van een klimaatbestendige watertoets en de vrijwaring van het waterbergend vermogen in signaalgebieden.
- Omzendbrief OMG/2025/1 betreffende het afwegingskader en randvoorwaarden voor de oprichting van windturbines.

Adviezen

- Volgende instanties hebben advies verleend:
 - Onroerend Erfgoed bracht geen advies uit op 16 februari 2026
 - Departement Landbouw en Visserij bracht een voorwaardelijk gunstig advies uit op 26 februari 2026
 - FOD Mobiliteit en Vervoer bracht een voorwaardelijk gunstig advies uit op 18 maart 2026
 - Agentschap Wegen en Verkeer bracht een voorwaardelijk gunstig advies uit op 30 maart 2026
 - Agentschap voor Natuur en Bos bracht een voorwaardelijk gunstig advies uit op 31 maart 2026

Argumentatie

Energietransitie en beleidscontext

- De doelstelling van de Europese Unie, België en Vlaanderen is om het gebruik van groene energie sterk te verhogen om klimaatverandering tegen te gaan en minder afhankelijk te zijn van fossiele brandstoffen. De Europese Unie wil dat tegen 2030 minstens 42,5% van alle energie uit hernieuwbare bronnen zoals zon, wind en water komt, met een streefdoel van 45%, en wil tegen 2050 klimaatneutraal zijn. België volgt deze Europese doelen via het nationale energie- en klimaatplan en wil tegen 2030 ongeveer 21,7% van zijn totale energieverbruik uit hernieuwbare energie halen, terwijl Vlaanderen via regionale maatregelen inzet op meer zonne- en windenergie en energie-efficiëntie. Via het burgemeestersconvenant onderschreef de gemeente Rotselaar deze ambitie.
- Windenergie speelt een cruciale rol in de noodzakelijke verschuiving van fossiele naar hernieuwbare energiebronnen. De uitbouw van windenergie vermindert bovendien de afhankelijkheid van geïmporteerde fossiele brandstoffen, waaronder olie en gas uit geopolitiek instabiele regio's.
- De gemeente Rotselaar wenst groene warmte en hernieuwbare energie op haar grondgebied te stimuleren, faciliteren en implementeren, zoals ook opgenomen in haar Meerjarenplan 2026-2031. In het klimaatactieplan 2020-2030 onderstreept de gemeente tevens het belang van de transitie naar groene warmte en hernieuwbare energie.
- De gemeente staat dan ook principieel positief tegenover initiatieven die bijdragen aan de productie van hernieuwbare energie, waaronder windenergie.
- Het voorgestelde project met windturbines om deze hernieuwbare energie op te wekken, past binnen de doelstelling van de gemeente om de energieonafhankelijkheid na te streven.
- De omzendbrief OMG/2025/1 stelt het afwegingskader en de randvoorwaarden van windturbines vast. Daarbij stelt de omzendbrief dat een afstand van minstens driemaal de tiphoogte tussen een nieuwe grootschalige windturbine en de meest nabij gelegen bestaande woning in woongebied aangewezen is. Voor dit project komt dit neer op een minimale afstand van 630 meter tot de meest nabij gelegen bestaande woning in woongebied.
- In de voorliggende projectaanvraag bedraagt de afstand van WT1 444 meter en WT2 881 meter tot de meest nabij gelegen bestaande woningen in woongebied. De afstand tot woningen buiten het woongebied bedraagt voor WT1 340 meter en WT2 269 meter. Omwille van de voorkomende lijninfrastructuur, de autosnelweg, motiveert de aanvrager dat er geen aangewezen afstand dient te worden gehanteerd. Echter benadrukt de omzendbrief (3.1.3 Ruimtelijke scheiding ten aanzien van woningen in woongebied) dat deze uitzonderingsclausule enkel kan worden aangewend op voorwaarde dat het project geen inbreuk vormt op de leefbaarheid, de beginselen van goede ruimtelijke ordening, ruimtelijke inpasbaarheid of de geldende VLAREM-normen.
- De omzendbrief OMG/2025/1 (4. Locatiekeuze) benadrukt verder dat de locatiekeuze van windturbines volgens de ruimtelijke afwegingselementen moet afgewogen worden en aanvullend ook nog minstens op volgende elementen moet ingaan:
 - de geluidsimpact en slagschaduw conform de VLAREM-regelgeving
 - het aspect veiligheid
 - de impact op de natuur (vogels, vleermuizen en habitats)
 - de mogelijke impact op militaire en burgerluchtvaart
 - visualisaties van de windturbines in het landschap, met aandacht voor dichtbijgelegen woningen, waarbij ook de scheidingsafstand wordt gevisualiseerd.
 - de mogelijke impact op naburig werelderfgoed, geanalyseerd via de methodiek van de Heritage Impact Assessment

Ruimtelijk inpasbaarheid en landschappelijke context

- De projectlocatie situeert zich in het Hagelandse landschap, gekenmerkt door een uitgesproken reliëfstructuur van getuigenheuvels en valleien, met een hoge landschappelijke en erfgoedwaarde.
- De afwisseling van heuvels en dalen enerzijds en van weilanden, akkers en bossen verlenen deze omgeving een unieke landschappelijke variatie en kwaliteit.
- De geplande windturbines worden ingeplant in de landschapskamer tussen de Wijngaardberg en de Beninksberg, twee prominente Diestiaanheuvels die bepalend zijn voor de landschappelijke structuur van de regio. De Beninksberg is gelegen op 87 meter van de inplantingsplaats en de Wijngaardberg is gelegen op 480 meter van de inplantingsplaats. Deze heuvels genieten bovendien een formele bescherming:
 - de Beninksberg is sinds 1977 beschermd als landschap
 - de Wijngaardberg is sinds 1981 beschermd als geklasseerd landschap en erkend natuureservaat
- De windturbines zouden worden ingeplant op zeer korte afstand van het beschermde landschap Beninksberg en in de onmiddellijke nabijheid van het beschermde landschap Wijngaardberg. Het betreft een belangrijk openruimtegebied met een grote landschappelijke erfgoedwaarde.
- De inplanting van dergelijke windturbines schaadt het kenmerkende landschappelijk karakter waarbij de buitenmaatse verticale structuren het glooiende landschap visueel sterk zouden onderbreken.
- De Hagelandse heuvels bepalen het landschap van Wezemaal. Met een maximale tiphoogte van 210 m overstijgt het aangevraagde project ruim de schaal van het bestaande landschap en zal het een te dominante visuele impact hebben op de landschappelijke structuur van de vallei tussen beide heuvelruggen. Het aangevraagd project overschrijdt bijgevolg de ruimtelijke draagkracht van deze omgeving.
- Het college stelt vast dat de landschapstudie voornamelijk focust op de aanwezigheid van grootschalige infrastructuur, zoals de autosnelweg E314, maar onvoldoende rekening houdt met de erfgoedwaarde en de geomorfologische structuur van het Hagelandse landschap, noch met de beleving van het landschap vanuit de omliggende recreatieve routes en natuurgebieden.
- Gelet op de uitzonderlijke schaal van de installaties en hun positionering in de onmiddellijke nabijheid van twee beschermde landschappen, oordeelt het college dat het project ruimtelijk niet inpasbaar is en dat de impact op de landschappelijke kwaliteit en de erfgoedwaarden van de omgeving te aanzienlijk is.

Impact op natuur en biodiversiteit

- De projectlocatie bevindt zich in de onmiddellijke nabijheid van het Habitatrichtlijngebied 'Valleien van de Winge en de Motte met valleihellingen', onderdeel van het Europese Natura 2000-netwerk.
- Daarnaast ligt de projectzone vlakbij het Vlaams natuureservaat Beninksberg, dat integraal deel uitmaakt van dit habitatrichtlijngebied en tevens opgenomen is in het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN).
- De zone tussen de Beninksberg en de Wijngaardberg vormt een belangrijke ecologische verbinding voor verschillende soorten fauna, waaronder vleermuizen, roofvogels en trekvogels. Volgens de risicoatlas windturbines en vleermuizen bevindt de projectzone zich grotendeels in risicoklasse 2, terwijl de locatie van turbine WT2 zich bevindt in risicoklasse 1, de hoogste risicocategorie. Windturbines van deze schaal kunnen significante effecten veroorzaken, waaronder:
 - aanvaringsslachtoffers bij vogels en vleermuizen
 - barotrauma bij vleermuizen
 - verstoring van foerageergebieden
 - barrièrewerking in migratieroutes

- Hoewel in het dossier een stilstandregeling voor vleermuizen wordt voorgesteld, stelt het college vast dat de aangeleverde passende beoordeling geen sluitende garantie biedt dat significante effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura-2000-gebied uitgesloten kunnen worden.
- Het college stelt bovendien vast dat de aanwezigheid van recent aangeplante boszones in de onmiddellijke omgeving niet of onvoldoende wordt meegenomen in de effectbeoordeling, de ecologische corridor tussen Beninksberg en Wijngaardberg onvoldoende in rekening wordt gebracht en de cumulatieve impact van de turbines op deze corridor en de biodiversiteit in de omgeving onvoldoende onderzocht is.
- Gelet op deze elementen kan niet met de vereiste wetenschappelijke zekerheid worden vastgesteld dat het project geen aantasting zal veroorzaken van de natuurlijke kenmerken van het Natura-2000-gebied.

Toepassing van het voorzorgsprincipe

- Overeenkomstig artikel 6, lid 3 van de Habitatrichtlijn en de daaruit voortvloeiende Europese en Vlaamse rechtspraak mag een plan of project dat significante effecten kan hebben op een Natura-2000-gebied slechts worden toegestaan wanneer met zekerheid is aangetoond dat het de natuurlijke kenmerken van het betrokken gebied niet zal aantasten. Wanneer deze zekerheid ontbreekt, dient het voorzorgsprincipe te worden toegepast.
- In het voorliggende dossier kan niet met voldoende zekerheid worden uitgesloten dat het project significante negatieve effecten zal veroorzaken op de beschermde natuurwaarden, gelet op:
 - de onmiddellijke nabijheid van het Natura-2000-gebied
 - de ligging in een belangrijke ecologische verbindingszone
 - de hoge risicoklasse voor vleermuizen
 - en de beperkte onderbouwing van de voorgestelde mitigatiemaatregelen.

Leefbaarheid, leefomgeving en maatschappelijke impact

- Tijdens het openbaar onderzoek werden er 2.558 bezwaarschriften ingediend. De belangrijkste bezorgdheden hebben betrekking op de slagschaduw, de geluidsoverlast, de Vlarem-wetgeving, waardevermindering van omliggende percelen, de planologische context, visueel-vormelijke elementen, de functionele inpasbaarheid, de mobiliteit, de ecologie en de biodiversiteit, aantasting van de erfgoedwaarde,
- Vele bezwaarschriften halen aan dat de geplande windturbines aanzienlijke slagschaduw zullen veroorzaken voor een groot aantal woningen die in de directe nabijheid van de planningszone liggen.
- De projectaanvrager neemt onvoldoende initiatieven om de bewoners uit de onmiddellijke omgeving direct te betrekken en rechtstreeks mee te laten delen in de voordelen van de windmolens via een coöperatieve uitwerking van het project.
- Het hoge aantal bezwaarschriften toont een gebrek aan draagvlak aan bij brede lagen van de bevolking en in de lokale gemeenschap.

Conclusie

- Het college van burgemeester en schepenen erkent het belang van windenergie in het kader van de energietransitie en staat principieel positief tegenover de ontwikkeling van hernieuwbare energieprojecten.
- Het college stelt echter vast dat de voorliggende aanvraag betrekking heeft op een locatie met een bijzonder hoge landschappelijke en ecologische waarde, gelegen tussen twee beschermde natuur- en landschapsgebieden.

- De windturbines worden voorzien in landschappelijk waardevol agrarisch gebied, gekenmerkt door een bijzonder open landschap met beschermde natuur- en erfgoedwaarde.
- De projectzone ligt tussen de Beninksberg en de Wijngaardberg, heuvels met een uitgesproken landschappelijke, erfgoedkundige en natuurwaarde.
- Het college stelt vast dat niet is voldaan aan de randvoorwaarden die zijn opgenomen in het afwegingskader van de omzendbrief OMG/2025/1 dat aangeeft dat er geen inbreuk mag zijn op de leefbaarheid, de beginselen van goede ruimtelijke ordening, ruimtelijke inpasbaarheid of de geldende VLAREM-normen.
- De landschappelijke kwaliteit van het gebied zou door de windturbines significant worden aangetast.
- Op basis van de beschikbare informatie kan niet met voldoende zekerheid worden vastgesteld dat:
 - de natuurlijke kenmerken van het nabijgelegen Natura-2000-gebied niet worden aangetast
 - de ecologische corridor tussen Beninksberg en Wijngaardberg gevrijwaard blijft
 - de landschappelijke kwaliteit van het gebied niet significant wordt aangetast
- Gelet op het voorzorgsprincipe, de bepalingen van de Habitatrichtlijn en de randvoorwaarden uit de Omzendbrief OMG/2025/1, is het college van burgemeester en schepenen van oordeel dat de gekozen locatie ruimtelijk en ecologisch niet verantwoord is.

Besluit

Eenparig

Enig artikel:

Het college van burgemeester en schepenen staat principieel positief tegenover windenergie, maar acht deze locatie ruimtelijk en ecologisch niet verantwoord. Het college van burgemeester en schepenen geeft bijgevolg een negatief advies over de omgevingsvergunningaanvraag voor windenergieproject 'Rotselaar E314 Servicestation', OMV_20251207000, gelegen op de percelen kadastraal bekend als afdeling 3 sectie B nrs. 317N, 319B, 319A, 320A, 321A, 322, 378C, 379A, 389A, 390B, 390D, 392A, 393A, 400 en 401B.

Opgemaakt op 14 april 2026

An Craninckx
algemeen directeur

Jelle Wouters
burgemeester